CIJENA 3· DIN

POŠTARINA U GOTOV

OBITELJ

BR. 22

1931

21802

ILUSTROVANI TJEDNIK **OBITELJ** IZLAZI SVAKE NEDJELJE

PRETPLATA NA 3 MJESECA DIN 30·—. ZA INOZEMSTVO 3 DOLARA GODIŠNJE. — PRETPLATA SE PLAĆA UNAPRIJED.

POJEDINI BROJ STOJI DIN 3.—

UREDNIŠTVO I UPRAVA, ZAGREB, TRG KRALJA TOMISLAVA 21. — TELEFON. 54-17. — ČEKOVNI RAČUN POŠT. ŠTED. BR. 33.536

Slika na omotu ovoga broja: KAMENITA VRATA. Naslikao Vladimir Kirin.

ZLATNA KNJIGA OBITELJI

U Zagrebu se na uglu ulice hrvatske kraljice Jelene i bosanskoga kralja Tvrtka gradi Kuća Dobre Štampe, u kojoj će i naš ilustrovani tjednik »Obitelj« imati svoj dom.

Svatko zna, kolika je blagodat imati svoju vlastitu kuću. To je težnja svakoga pojedinca, a to je težnja i svake institucije, svake ustanove, koja hoće da živi svojim životom, te da se uzmogne s uspjehom razvijati.

I »Obitelj«, koja je svojim čitateljima širom prostranih naših krajeva toliko omiljela, imat će evo doskora svoj vlastiti dom, koji će joj biti oslon za daljnji razvoj i za osiguranje njene budućnosti. A sa sigurnošću možemo već sada ustvrditi i to, da će taj novi dom drage naše »Obitelji« imati nada sve blagotvoran utjecaj i na sve veću njenu dotjeranost, jer kućica je po narodnoj riječi slobodica, a s tim je pojmom vezan i pojam napretka i procvata.

Sigurno nema nijednoga našega čitatelja i nijedne čitateljice, koji omiljeloj svojoj »Obitelji« ne bi želio sve dobro za njen trajni procvat i napredak. Zato smo uvjereni, da će svaki to i činom dokazati. Upravljamo dakle molbu na sve vrijedne čitateljice i čitatelje, da ma i najmanjim prinosom pomognu ovo zajedničko djelo sviju nas, koji se kupimo oko »Obitelji«, da dom njezin bude nesamo što prije dograđen, nego i što prije isplaćen. U to ime otvaramo današnjim danom

ZLATNU KNJIGU OBITELJI

za upis sviju darovatelja, koji bilo kolikim darom pomognu ostvarenje ovog vlastitog doma »Obitelji«.

Ne bi smjelo biti nijednog našeg pretplatnika i nijedne pretplatnice, a da njihovo ime ne bude uneseno u tu ZLATNU KNJIGU »OBITELJI«. Dapače ljubav naša prema dragoj djeci našoj i prema djeci milih naših treba da nas ponuka, da ime svakoga od njih bude za vječni spomen uneseno u tu ZLATNU KNJIGU OBITELJI. Uz svako ime i prezime neka bude navedeno i mjesto, dan i godina rođenja, a može se pridodati i koja želja izražena kratko u nekoliko riječi (na pr. Za sreću i zdravlje u životu; ili Obdari ga, Bože, obiljem blagoslova; ili Budi uvijek dobra svom tati i mami; ili Sjećaj se svojih dragih roditelja; ili Za sretan imendan; ili Spomen na dan krizme; ili Spomen na dan zarukâ, i slično). Svi, koji budu upisani u ZLATNU KNJIGU OBITELJI, bit će svake godine o blagdanu svete Obitelji u mjesecu siječnju jednom službom Božjom preporučeni Svevišnjemu, da blagoslovi njih i ispuni upisane želje.

Tri će vrste biti upisâ u ZLATNU KNJIGU OBITELJI prema visini darovanja prinosa:

običnim slovima će biti upisano ime onom, tko daruje Din 10·—,
crvenim slovima onom, tko daruje najmanje . . . . . Din 30·—,
zlatnim slovima onom, tko daruje najedamput . . . . Din 100·—.

Imena sviju darovatelja bit će donesena u »Obitelji«, a uz to će svakom, kada dom Obitelji« bude dovršen, na spomen biti ispostavljena i poslana mala ukusna diploma.

Doskora će evo oni naši pretplatnici, koji svoju pretplatu šalju na tri mjeseca, opet slati redovitu četvrtgodišnju pretplatu. Neka ne propuste, a da tom zgodom ne dodadu barem 10 Din (ili koji drugi od triju navedenih vrsta darova) za dom »Obitelji« te neka to zabilježe na naledu čekovne uplatnice zajedno s imenom, prezimenom, danom i godinom rođenja onoga, čije ime treba da bude uneseno u ZLATNU KNJIGU OBITELJI. Ali još je bolje, da se za doznaku dara domu »Obitelji« svaki posluži posebnom čekovnom položnicom, koju prilažemo ovom broju.

Za svaki i najmanji prinos neka bude vrijednim i dragim našim čitateljicama i čitateljima već unaprijed hvala.

U Zagrebu, na Duhove 1931.

Za uredništvo »Obitelji«:
Dr JOSIP ANDRIĆ

Za upravu »Obitelji«:
Dr VELIMIR DEŽELIĆ sin

*Izdaje Konzorcij jeronimskih časopisa (predstavnik dr Josip Andrić). * Odgovorni urednik dr Josip Andrić, Zagreb, Trenkova 1.*
Za tiskaru odgovara V. Kirin, Zagreb, Deželićeva ulica 2.
Zaklada Tiskare Narodnih Novina u Zagrebu.

21802

BROJ 22 OBITELJ GOD III

U ZAGREBU 31 SVIBNJA 1931

Jubilej Majke Božje od Kamenitih vrata

Napisao Dr Velimir Deželić sin

Upravo pred dvjesta godina, 31. svibnja 1731., dogodio se u Zagrebu čudni događaj koji je kritični očevidac Baltazar Krčelić u svojim latinski pisanim »Annuama« zabilježio ovako:

»U Zagrebu je bilo znatnih požara. Jedan, koji je bio 31. svibnja 1731., uništio je velik dio Gornjega grada i Kaptola. Na Kaptolu je izgorio franjevački samostan s tornjem i u tornju su se bila rastopila i zvona. U Gornjem gradu izgorio je zavod sv. Josipa i mnogo građanskih kuća. Za ovoga požara dogodilo se nešto vrlo vrijedno spomena. Usred plamena sačuvana je ostala slika Majke Božje, koja se po zavjetu neke udovice Modlar danas štuje pod svodom gradskih vrata zvanih Kamenita. Ova je slika prije stajala nad gradskim vratima, pa su ju upravo usred plamena, u pepelu, pošto je izgorio njezin okvir, našli čitavu i neoštećenu, i trećega je dana digli iz garišta«.

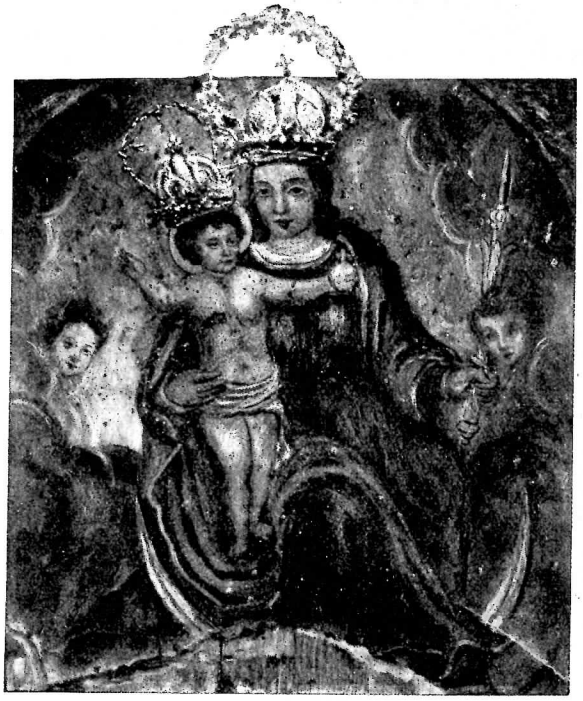

JUBILARNA SLIKA MAJKE BOŽJE OD KAMENITIH VRATA U ZAGREBU

Slika Majke Božje, koja je visjela na najčvršćoj kuli Griča i povrh glavnih gradskih vrata bila je sigurno od davne davnine smatrana zaštitnicom zagrebačkoga Gornjega grada, ali iza dana 31. svibnja 1731. stavljena je ona na oltar i otada kroz dvije stotine godina ne trnu na tom oltaru uljenice i voštanice. Majci Božjoj od Kamenitih vrata utječu se bez prekida Zagrepčani u svakoj tuzi, nevolji i potrebi. Nju mole za blagoslov djece, porodice i imutka, Njoj zahvaljuju u dobru, zadovoljstvu i sreći. Majka Božja od Kamenitih vrata postala je upravo Kraljicom Hrvata.

O dvijestotoj godišnjici spomena na veliki zagrebački požar, iz kojega je slika Majke Božje spasena, vjernici iz Zagreba, okolice i mnogih strana Hrvatske hrle, da na naročiti i osobiti način iskažu Majci Božjoj od Kamenitih vrata svoje poštovanje i ljubav. Posljednji dani svibanjskih pobožnosti posvećeni su Njoj. Održavaju se posebne trodnevne molitve. Na sam dan 31. svibnja sâm preuzvišeni metropolita zagrebački dr. Ante Bauer kruni Gospinu sliku sa zlatnom krunom i kiti je nizom bisera, što je sve sačinjeno iz samih darova pobožnih vjernika. Okrunjenu sliku pronosi velika procesija gradom moleći, da i unaprijed Majka Božja od Kamenitih vrata ostane zaštitnicom Zagreba i Hrvata.

Na večer 31. svibnja biti će na otvorenom trgu pred crkvom sv. Katarine, (koja je u blizini Kamenitih vrata) izvedena pučka svečana gluma, zagrebački misterij »Majka Božja od Kamenitih vrata?« Taj je misterij napisan baš za tu proslavu, a izvoditi će ga oko dvije stotine osoba pod vodstvom prvaka zagrebačke drame. U kulturnome se svijetu u velike počelo raditi oko obnove crkvenih skazanja, bez kojih nekada nije mogla biti nikoja proslava, pa eto tako se želi i prigodom ove slave izvesti ova svečana gluma.

Svakoga štovatelja Majke Božje od Kamenitih vrata svakako će obradovati vijest, kako je u oči proslave, dok se pregledavala slika, po stručnjacima utvrđeno, da se na slici Majke Božje jasno vide tragovi vatre. Slika je izrađena na platnu i utvrđena na dasku. I rubovi te daske i okrajci platna su nagorjeli; vidi se pače po čađi i goru, da je plamen lizao između platna i daske, pa ipak slika nije izgorjela.

Živo i neprestano štovanje ove slike dokazuje da Zagrepčani taj događaj drže čudom, a Majku Božju od Kamenitih vrata čudotvornom.

KRAJCAR MAJCI BOŽJOJ OD KAMENITIH VRATA

PO ISTINI ZABILJEŽIO STJ. ŠMID

»Sada zbogom dušice i Bog vas čuvao! Kad ustrebam težaka, poručit ću po vas« — rekao je na vratima župnoga stana sv. Marka dobri župnik Štefica Boroša.

»Hvala na svemu i ništa ne zamjerite!« i poljubili su ruku svoga župnika i kuma i otišli, a župnik je gledao za njima, kako idu Markovim trgom put Kamenitih vrata. Bili su to Miško i Jalžica, do sada sluga i sluškinja u župnika, a kako je Miško baštinio očevinu, uzeo je Jalžicu i oni odlaze na svoje. Jer su bili valjani, sam im je velečasni sa zvonarom kumovao, a mladi gospodin kapelan ih je vjenčao. Dogodilo se to na

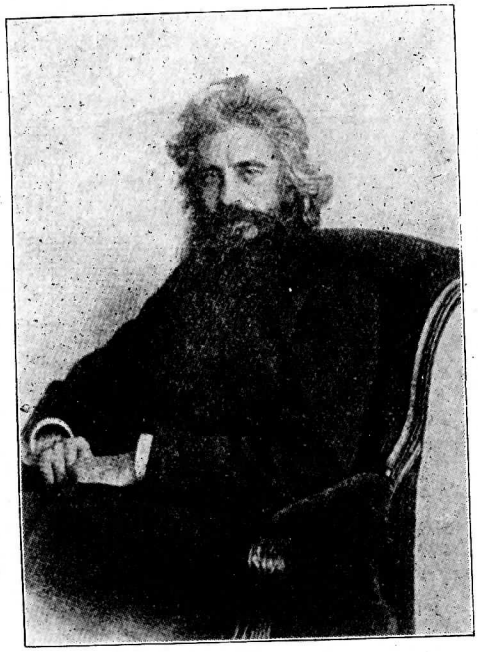

RABINDRANATH TAGORE,
slavni indijski pjesnik nagrađen Nobelovom nagradom, navršio je sada 70. godinu života

pokladni utorak ili kako Zagrepčani vele: na fašinak g. 189*.

Te godine izdao je tiran Hrvatske Hedervary oštru i strogu zabranu, da se na ulici ne smije pokazati ni jedna krabulja, jer su se duhoviti Zagrepčani znali na fašinak narugati Hedervaryu i njegovim ulizicama.

Siromah Miško s velikom vrpcom oko šešira i ružicama na prsima, a Jalžica s visokom cvjetnom krunom na glavi upadali su u oči i svatko se okretao za njima.

»Miško!« rekla je nježno Jalžica, — Znaš, da smo obećali pomoliti se za sreću pri Majki Božjoj na Kamenitim vratima i darivati svaki po jedan krajcar.«

»A istina!« odgovori Miško.

Pri Majci Božjoj pobožno su kleknuli, pomolili se i svaki je spustio u škrabicu krajcar.

»Sad mi je lijepo pri duši«, — reče Miško — i veseo sam, pa jer imamo vremena do večere, ajde da pođemo preko Jelačićeva trga i onda preko Kaptola doma.«

»Kad baš želiš, idemo«, pristade Jalžica. — »A znaš, kaj nam za večeru spravlja strina Bara?«

»Krafle«, — šapne Miško — »onakve masne!« »A jesi li ti, Jalžica, jela kada krafle?«

»Nijesam, ali znam, da su dobri, kada su masni!«

Veseleći se hodali su polako preko Jelačićeva trga prema Kaptolu pogledavajući jedan drugoga milo, kako dolikuje mladoženjama. Najedamput prekine muk Jalžica:

»Miškec, jesi li ti kada vozio bijeli pjesak u kolicima po Zagrebu kao dečko?«

»A dakako!« — odvrati Miško.

»A je si li mogao jako vikati i dozivati domaćice?« nastavi Jalžica.

A Miško ne promišljajući ništa pokaže viknuv iz svega glasa:

»Pijeska, belega pijeskaaa!«

Glas je zaječao Kaptolom i odbijao se od katedrale o nadbiskupski dvor, a odavle o kanoničke kurije i sjemenište i svatko se ogledao na okićeni par sa smiješkom. Jedino je revna policija shvatila ovo ozbiljno i nekoliko stražara zviždeći strašno dohrli i uapse maškare i revolucionarce na Kaptolu.

Miško i Jalžica budu dotjerani na policiju, rastavljeni na svoj svadbeni dan i zatvoreni svaki u svoju samicu, da budu sutradan preslušani, jer i gospoda činovnici već su otišli, da se spreme za svečani ples na Hedervaryevom dvoru.

»A šta će strina Bara s kraflima?« — mislili su tužni Miško i Jalžica.

Sutradan su ih dakako pustili iz zatvora — pače im je jedan prisutan činovnik platio i fijaker. Ipak su Miško i Jalžica bili radosni, što su vozeći se u fijakeru morali skinuti kitu i vijenac — jer je bila Pepelnica, kada se ne smije svečano pirovati.

Strina Bara ih je dočekala sa svojim kraflima, i Miško gladan brzo je uhvatio jednoga, da zagrize u nj, ali Jalžica mu ga uzme iz ruke:

»Miškec, danas je sveti dan Pepelnica, veliki post, ne ćemo valjda mrsiti, Bog će nam zato dati sreću!«

»Pravo veliš, Jalžica«, odobri strina Bara, »bit će dobri i sutra.«

Nakon jedno tri tjedna pozvao kum župnik k sebi oboje. Začudili se i pošli, a velečasni po svome običaju dobrodušno se smješeći reče:

»Dušice, za vašu dogodovštinu na fašinak čuli smo i čitali u novinama. Dolazili moji prijatelji pa za vas sirote darovali po nešto i sabralo evo sto forinti. Nek vam dragi Bog dade sreću.«

Proplakali su mladenci od nenadane sreće.

Miško je djetinjasto tumačio: »Za sto forinti možemo kupiti kravicu i dva odojka!«

A Jalžica je kroz suze ponavljala: »To nam je za naše krajcare dala Majka Božja od Kamenitih vrata.«

PREDSTAVNICI KLERA, KULTURNIH DRUŠTAVA I DRUGI UČESNICI KOD BLAGOSLOVA TEMELJNOGA KAMENA KUĆE DOBRE ŠTAMPE

Blagoslov temeljnog kamena Kuće Dobre Štampe

Na Spasovo 14. svibnja obavljen je blagoslov temeljnoga kamena Kuće Dobre Štampe, što se gradi na jednom od najljepših mjesta najnovijega dijela Zagreba. Ta će zgrada biti odmah pored konvikta bl. Krizina, jedne od najljepših novih zagrebačkih zgrada uopće. Blagoslov temeljnoga kamena obavio je svečanim načinom opat i kanonik Ljudevit Knežić, predsjednik Hrvatskoga Književnoga Društva sv. Jeronima. Prije samoga čina blagoslova pročitao je glavni urednik »Obitelji« dr Josip Andrić spomenicu, na kojoj je na pergameni za vječna vremena opisan postanak i zadatak Kuće Dobre Štampe i koja je nakon blagoslova uzidana u temeljni kamen, a zatim je opat Knežić održao krasan prigodni govor, u kojem je sa zanosom prikazao ono, što će Kuća Dobre Štampe u našem kulturnom životu značiti.

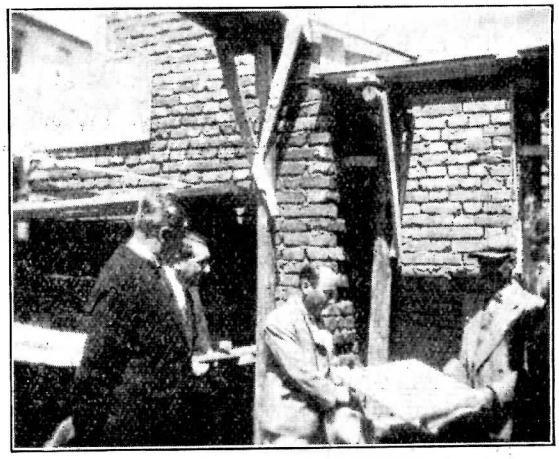

GRADITELJ ARH TEKT Đ. KASTL TUMAČI PLANOVE GRADNJE

Foto „Obitelj“

Lijevo:

PREDSJEDNIK DRUŠTVA SV. JERONIMA OPAT I KANONIK LJ. KNEŽIĆ govori nakon blagoslova o značenju i svrsi Kuće Dobre Štampe

Foto arh. Đ. Kastl

PRVI I JEDINI

(NASTAVAK.)

ROMAN JEDNE ŽENE — NAPISAO MARKO SOLJAČIĆ

— Vi mene ne trebate na ovakav način buditi iz raspoloženja! Ja to ne dopuštam ni vama kao što nijesam nikada nikome dopustila!

Gospodin se direktor zacrvenio kao mak. Nikako nije mogao naći izlaza. Da je odmah otišao, to bi bio sramotan uzmak. Činilo mu se, da ne bi više nikoga mogao u lice pogledati. Zato je nastojao da se taj sukob riješi bar toliko, da može izići bez crvenila na licu. Ali, mjesto da nađe sretnije rješenje, on je iz ponora upao u ponor. Misleći, da će stvar izvesti na čistac, upitao je:

— Vi dakle odbijate moje društvo?

Gospođa Jolanka pogleda ga prezirno i odrešito odgovori:

— Sa svojom gospođom možete doći, kad god hoćete.

U naravi je slabih ljudi da druge ponizuju, ne bi li sebe opravdali. Gospodin direktor Weng nije nikako i ni po čemu spadao u red onih, koji u drugima vide nešto više i otmjenije. Ako nikako nije mogao da ospori vrlinu, on je nastojao umanjiti dokazujući za svakoga, koji se bilo u čem isticao, da je običan čovjek sa svagdanjim manama i vrlinama, kakvih se može naći na svakom uglu i u svakom staležu. I nikako nije htio dopustiti čak ni to, da mu je žena uzor-gospođa A onoga momenta, da je prihvatio ponudu gospođe Jolanke, mogao je izići iz situacije, to više, što je mogao predmnijevati, da ona ne će, ako ni iz kojega drugog motiva, a ono iz takta, ništa spominjati njegovoj gospođi. Međutim on je sasvim promašeno počeo uvjeravati gospođu Jolanku, da je njegova gospođa čudan i nerazborit stvor, mizantropski nastrojen, koji se kloni svakoga društva i ne će da izlazi, makar je on gotovo svaki dan moli i kumi, da se otrese te svoje samoživosti i pretjeranosti.

Gospođa Jolanka, iako se u njemu prevarila, imala je inače zdravu intuiciju, pa je za ono nekoliko minuta, što je bila s gospođom Weng upoznala u njoj ženu iskrenih manira i plemenitih osjećaja. To je ona njemu i spomenula. I dok je u svojoj duši žalila nju, bila je toliko jadna, da je njega počela iz sve duše prezirati. Kad mu je spočitnula nekorektnost, on joj je osporio sposobnost dobra psihologa, a kad je gospođa Jolanka uporno ustrajala u svojoj tezi, on je položio ruku na stol i sasvim nenadano rekao:

— Jest, jest. Vi mi se dopadate!

Time je gospodin direktor bacio iz koncepta, i ona se opet neugodno iznenadila. Bila je stavljena u jedan nov i sasvim neobičan položaj. Kako to, i što ima smisla, da joj je to rekao? Zar je on uistinu bezuman te ne vidi, da je ona pregazila njegovu glupost? I što da mu na to kaže?

Pomislila je na njegovu ženu, koju je uvelike cijenila, pa mu je dobacila, onako kao što se dobacuje onima, koji nijesu vrijedni časna pogleda:

— Vi imate ženu, a ja djecu. Na to treba da pomislite, gospodine.

Ovu zadnju riječ rekla je, kao da je naprižica upravlja siromahu, koji bi htio da mu bude ravan.

Kad je gospodin direktor na njezin prijekor nadodao, da i drugi imadu ženu, ona je gotovo pobjesnila. Sinula joj sva mizerija modernih brakova, i nije mogla da se suspregne. Gdje je onoga časa smogla invektivu, ne znam, ali bila je kruta i strašna. Spomenula je socijalnu bijedu i propast generacija, koje su vidjele rasulo. Okomila se na vrijeme, koje je zaboravilo dušu i navalila na užas, koji proždire narode. Uspela se na vrhunac i kao Katarina Sijenska sipala riječi gorčine i istine. Svukla je pokoljenje i spočitnula mu plitkoću.

Gospodin direktor bio je tako prenerażen, da se nije mogao snaći. Nikada ne bi bio pomislio, da u toj ženi imade toliko živosti i toliko energije. On je ostao pred njom kao čovjek, koji je potcijenio snagu svoga protivnika, a kad je upoznao u borbi, zarežao je i napeo silu spreman da ga zubima rani.

A bilo ga je i sram. Vidio je, da je jača od njega. Ta ga je svijest još najviše mučila. Zavist je jedna od najneinteligentnijih mana. A on je u onom njezinu napadaju upoznao i njenu inteligenciju. U njemu se vodila borba između različitih elemenata, koji su sastavljali raspoloženje, koje se baš zato i nije moglo odmah očitovati, jer je gospodin direktor toga momenta predstavljao čovjeka sputana i razdijeljena.

Pobijedila je srdžba, i on je, kao da je gospođa Jolanka sve ono samo njemu sasula, reagirao glasno, sa puno nepritajene prostote:

— Nemojte vikati, gospođo! Ja vam nijesam ništa rekao, ništa učinio!

Gospođu Jolanku još nije bio ostavio bijes; još je drhtala i bila je spremna da se bori, pa je i sad jakim glasom nastupila:

— Ako mislite, da sam bezumna...

Htjela je izreći cijelu rečenicu, ali je smatrala, da je bolje ne uvrijediti ga drugim njezinim dijelom, pa ga je radije strogo promjerila od glave do pete. A bilo je u tom pogledu nešto, što je rezalo i probadalo gore od igle.

I gospodin direktor se, za čudo, prividno umirio. Rekao je:

— Ja vas ne razumijem, gospođo.

— A ja vas razumijem — odvrati energično gospođa Jolanka.

— Kako ste vi strogi! — reče milo gospodin direktor.

— Poštenje nada sve — pouči ga ona.

— Ono je relativan pojam — primijeti gospodin direktor.

— Što je objektivno, ne može da bude i relativno, jer se ovdje radi o istini — reče gospođa.

Gospodin direktor vidio je, da joj nikako ne može doći na kraj. Makar se o onoj zadnjoj misli dade raspravljati, on se nije usudio da ude u debatu, jer se njezino vladanje slagalo s njezinim nazorima. Ponizio se i ljupko rekao:

— Ja vam hoću dobro, a vi ste takvi . . . Gospođo!

Ovu zadnju riječ rastegao je i osobito mazno izustio, ali gospođa Jolanka nije htjela da je prihvati, već mu je odgovorila mirno i dostojanstveno:

— Iskažite to dobro, gospodine direktore, kome ste ga dužni iskazati. To je časno. I ja trebam da budem časna.

— Pa što je na tome, što se vi meni dopadate? — zapita gospodin direktor hoteći da opravda svoje prijašnje ponašanje.

— Velim vam, da ja toga vašega čuvstva ne trebam! Ja toga ne ću! Meni nije potrebno to vaše dopadanje. Imate ženu, i ja ne ću da me itko proklinje — uzruja se ponovno gospođa Jolanka.

Gospodinu su direktoru drhtale nozdrve, gutao je slinu. Bio je stisnut. Smogao je najlažljiviju riječ, što je mogao reći ženi, koja je uistinu bila daleko od obične kokete: Predbacio joj, da se pretvara.

Gospođa Jolanka teško je to dočekala. Kad čovjeka najviše boli, on ima najmanje riječi. I da li je uopće bilo potrebno da se brani od takve insinuacije, koju je gospodin direktor izustio, pošto je izgubio bitku, da je ponizi i tako, bar za svoje zadovoljstvo, pred sobom da je učini sebi ravnom? Kako da se od toga obrani? Ona ga neizrecivo prezirno pogleda i ne reče ni riječi, a on, da je izazove, jer pogled može biti teži od kletve, opomene je:

— Moglo bi vam to i škoditi.

Naravno, da je ona već prije pola sata bila obračunala s ono komadićak sreće, što su joj je bili priskrbili gospođa Tomisi kod ovoga gospodina, koji je od nje tražio za to toliku nadoknadu. I ne ću reći, da nije zastala i da joj se srce ukočilo nad tom prijetnjom. Ta bilo joj je, kao da joj ga netko ugrabio iz grudiju, ogolio ga i bacio ga na ulicu, da bespomoćno ugine. I kao što je prije mislila na djecu, tako ju je i sada presjekla njihova bijedna budućnost. Ali nije klonula. Ponos je bio jači od ljubavi. Na gornje riječi odgovorila je mirno:

— Ne bih se iznenadila.

I tko bi joj mogao zamjeriti, što je, pomislivši na djecu, ipak nastojala da malo paralizira bijes gospodina direktora? Misleći, da ipak nije životinja, svojim gornjim riječima nadodala je i ovo:

— Pazite, gospodine, na dušu!

Možda je gospodin direktor osjetio njezinu slabost, pa se ironički nasmijao i na njezinu primjedbu opazio:

— Pa s vama se ne može govoriti, molim vas.

Gospođa je Jolanka opet poprimila svoju odlučnost i dostojanstveno istakla:

— Ovako ne!

Takav si bio prije . . .

Bolje od svakog dnevnika pokazuju slike, što ih roditelji sami prave od svoje djece sa

KODAK foto-aparatom

JEDNOSTAVNI I JEFTINI

(aparati od Din 145·— na više)

Zatražite besplatan katalog br. O od

KODAK d. s. o. j. Zagreb

Zvonimirova ul. 2. – Detaljna radnja: Praška ul. 2.

On je uvidio, da je svako daljnje natezanje suvišno, pa da vidi, kako će ona reagirati, rekao je, da ide. Poravnao kaput i zakopčao ga. Okrenuo se, da ide po svoje stvari: pelerinu, šešir i štap, a onda, kao da se predomislio, pogleda je ljubopitno i reče umiljavajući se:

— A vi ste ipak dobri, gospođo, svejedno.

Ona je to shvatila, kao da se on hoće ispričati. A i jedva je dočekala, da se već jednom nakanio odijeliti, pa je, i ne sluteći ništa, mirno, sa smiješkom rekla:

— Tko zna . . .

Gospodin direktor je opet tu njezinu promjenu protumačio na svoj način. Mislio je, da se za sve ono prijašnje pokajala, pa, dok se ona nije mogla ni snaći, prišao joj je, pogledao je, zadrhtao, a onda je u momentu obuhvatio, privinuo i poljubio.

Gospođa Jolanka našla se kao ovca u pandžama lava. Tko bi mogao opisati jedini taj moment njezine duše, u kojem se na nju survalo najveće poniženje, što može da ga osjeti čestita žena i majka?

Skupila je svu svoju snagu, kriknula, otrgla se i gurnula ga udarivši mu šamar. Kako je bila uzrujana i zapijehana, trebala je najprije doći do zraka, a onda, kad se od njega udaljila i

(Nastavak romana na str. 364.)

Na grobu Sv. Vojtjeha, velikog Apostola sjevernih Slavena

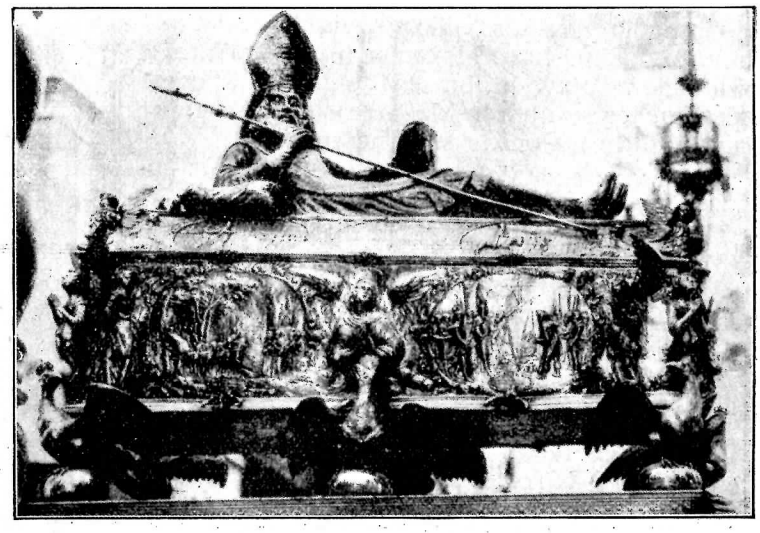

SREBRNI LIJES S OSTACIMA

Napisao Dr Josip Andrić

Nama su Hrvatima osnivači Jeronimskoga Književnoga Društva izabrali za zaštitnika dobre knjige sv. Jeronima, rodom Dalmatinca. Slovenci imadu po Družbi sv. Mohorja zaštitnika dobre knjige u sv. Mohoru, svecu iz današnjih slovenskih krajeva. A dva sjeverna slavenska naroda, Poljaci i Slovaci, izabrali su za zaštitnika dobre knjige sv. Vojtjeha, biskupa praškoga, koji je apostolskim djelovanjem svojim u širenju kršćanstva obuhvatio i Čehe i Slovake i Poljake, a pokrstio je dapače i oca madžarskoga kralja sv. Stjepana. Slovaci imadu Društvo sv. Vojtjeha u Trnavi, a Poljaci opet svoje Društvo sv. Vojćeha u Poznanju. Kada smo se koncem travnja ove godine našli s predstavnicima sviju tih slavenskih književno - nakladnih institucija u poljskom gradu Poznanju, nismo mogli propustiti zgodu, a da ne pohodimo i grob sv. Vojtjeha, koji se nalazi u gradu Gnjeznu oko 50 kilometara daleko od Poznanja. I pošli smo: od Slovenaca urednik Družbe sv. Mohora Finžgar, od Slovaka urednik Društva sv. Vojtjeha dr. Zlatoš, a od Hrvata ja kao urednik Društva sv. Jeronima zajedno s još nekim izletnicima autom put grada velikog slavenskog apostola, gdje su u divnoj katedrali nad grobom sv. Vojtjeha odslužili službu Božju najprije Finžgar, a onda dr. Zlatoš, da veliki slavenski svetac zagovorom svojim izmoli blagoslov za napredak dobre knjige i na slavenskom Sjeveru i na slavenskom Jugu.

KATEDRALA SVETOGA VOJĆEHA U GNJEZNU

Sv. Vojtjeh rodio se g. 956. u Češkoj od kneževskoga roda, g. 983. postao je biskup u Pragu, a posljednje dane života svoga proveo je u Gnjeznu, sjedištu poljskoga kralja Boleslava

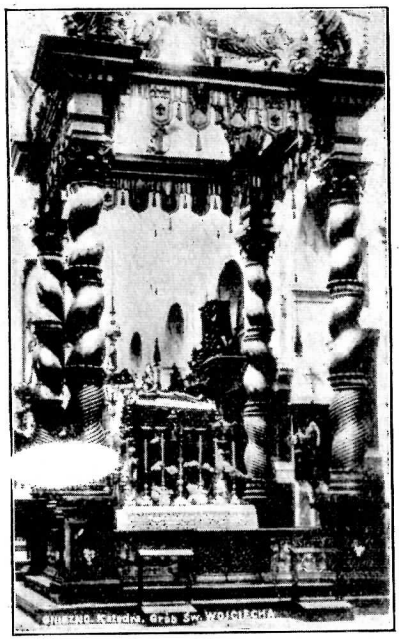

Lijevo:
OLTAR USRED KATEDRALE SV. VOJĆEHA U GNJEZNU
Na oltaru je divno izrađeni srebreni lijes, u kojem se nalaze relikvije sv. Vojćeha

Desno u krugu:
MALA KAPELICA SV. VOJĆEHA U KRAKOVU, sagrađena na mjestu, gdje je prema predaji sv. Vojćeh propovijedao poganskim Slavenima kršćanstvo

Hrabroga, odakle je širio kršćanstvo među Poljacima i Prusima, dok ga g. 997. Prusi ne ubiše. Kralj Boleslav Hrabri, čiji je krasan spomenik podignut g. 1929. kraj katedrale u Gnjeznu, dade prenijeti tijelo svetoga mučenika u Gnjezno, te je nad grobom njegovim podignuta prekrasna katedrala. Isprva je ona bila građena u romanskom slogu, ali je kasnije pregrađivana i dograđivana u gotskom te napokon u baroknom slogu. Najvrijedniji umjetnički ostatak od nekadašnje stare katedrale jesu krasna vrata od bronce, na kojima je u 18 slika život sv. Vojtjeha. Usred ogromne katedrale je grob sv. Vojtjeha: nekad je tu stajao mramorni mauzolej, koji je g. 1613. oštećen bio požarom, a g. 1655. uništen od Šveđana, te je godine 1861. podignut sadanji oltar s baroknim baldahinom po uzoru, kako je to na grobu sv. Petra u Rimu. Ostaci sv. Vojćeha su u srebrnoj škrinji, izgrađenoj g. 1662. u Gdanskom, od zlatara Petra van der Rennen. Na škrinji su urezani prizori iz života sv. Vojtjeha, a škrinju drže nad oltarom četiri kipa, koji prikazuju četiri staleža poljskoga naroda: svećenički, plemićki, građanski i se-

(Nastavak na str. 364.)

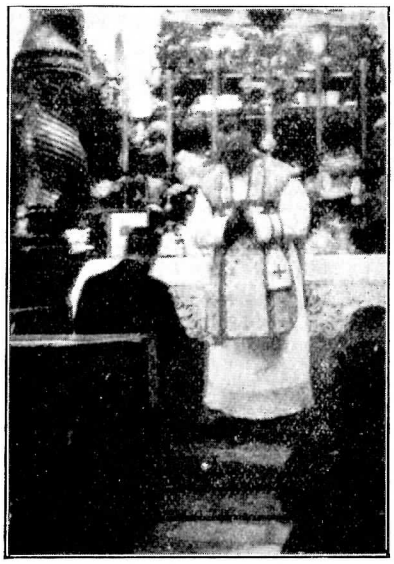

F. S. FINŽGAR,
slovenski pisac i urednik obiteljskog lista „Mladike" te Družbe sv. Mohorja, služio je 27. travnja o. g. misu na grobu Sv. Vojćeha

SKUPINA IZLETNIKA PRED KATEDRALOM SV. VOJĆEHA U GNJEZNU
S lijeva na desno: Dr Dolinar, urednik slovačke „Kulture", Dr Stj. Zlatoš, urednik Družbe sv. Mohorja, F. S. Finžgar, jedna Slovenka, podnačelnik Ljubljane dr Jarc i odbornik Družbe sv. Mohorja dr Kotnik *Foto „Obitelj"*

SPOMENIK PRVOGA POLJSKOGA KRALJA BOLESLAVA HRABROGA
kraj katedrale sv. Vojćeha u Gnjeznu

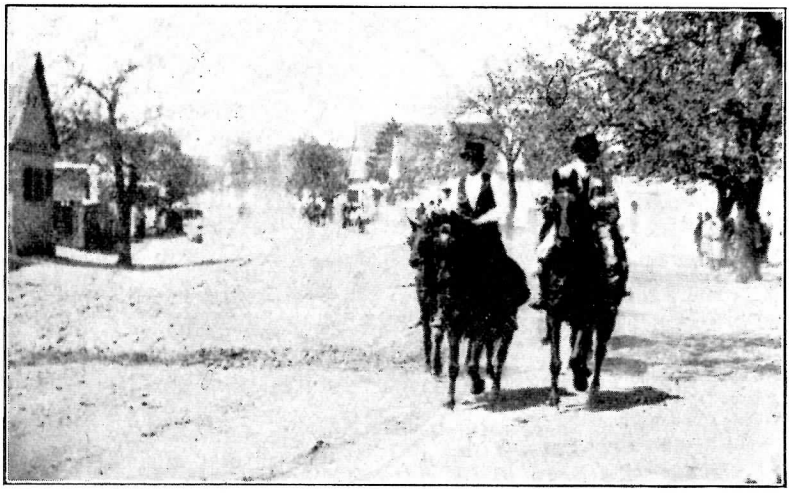

BISKUPOV DOLAZAK JAVLJAJU SEOSKI KONJANICI
Prolaz kroz ulicu „Šokački kraj“

S PASTIRSKOGA POHODA

U selu Moroviću u Srijemu

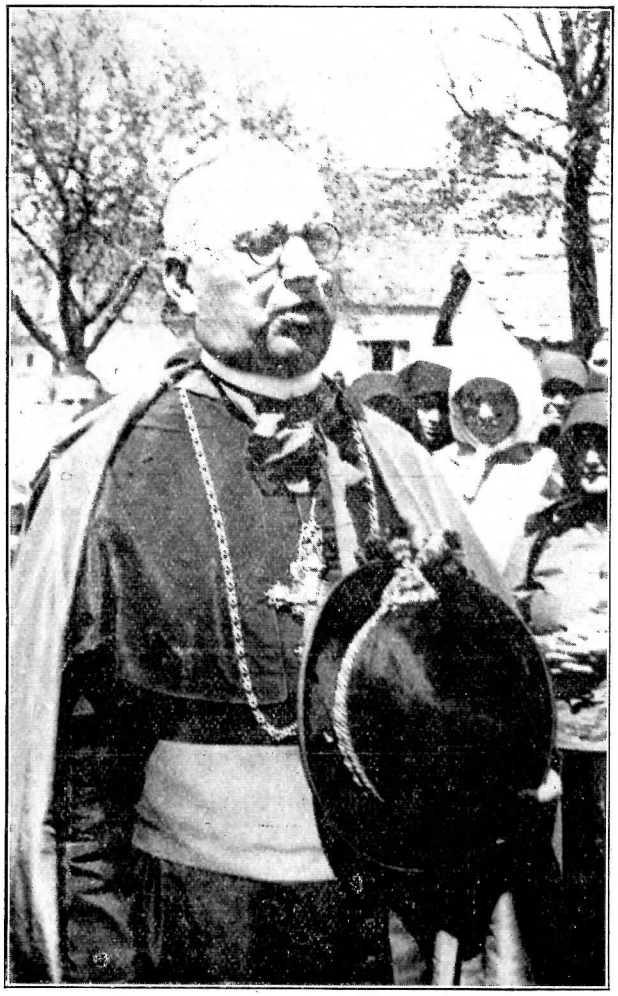

BISKUP ZAHVALJUJE NARODU NA DOČEKU
Foto „Obitelj“

NAROD KOD DOČEKA B
Foto R

SELJAK MATA KAVEDŽIĆ POZDR
Foto A.

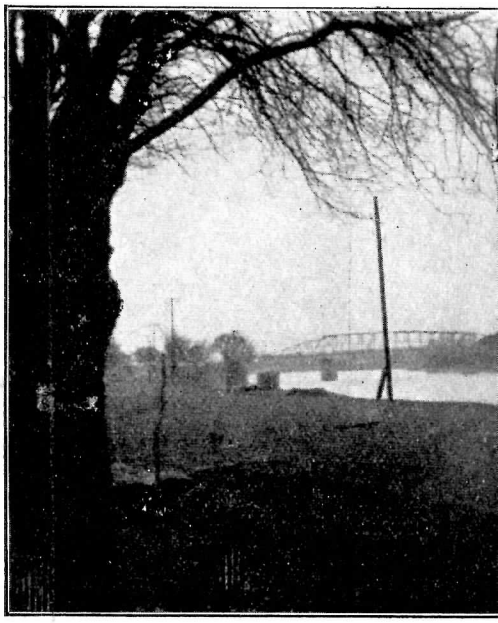

POGLED NA SE
Foto „O

ISKUPA AKŠAMOVIĆA
Robotić

RAVLJA BISKUPA AKŠAMOVIĆA
Ferter

ELO MOROVIĆ
Obitelj"

BISKUP IDE KROZ ŠPALIR DJECE I NARODA U CRKVU
praćen svećenstvom i predstavnicima vlasti

BISKUPA Dra AKŠAMOVIĆA

Dne 7. svibnja ove godine

BISKUP OBAVLJA KRIZMU
Foto „Obitelj"

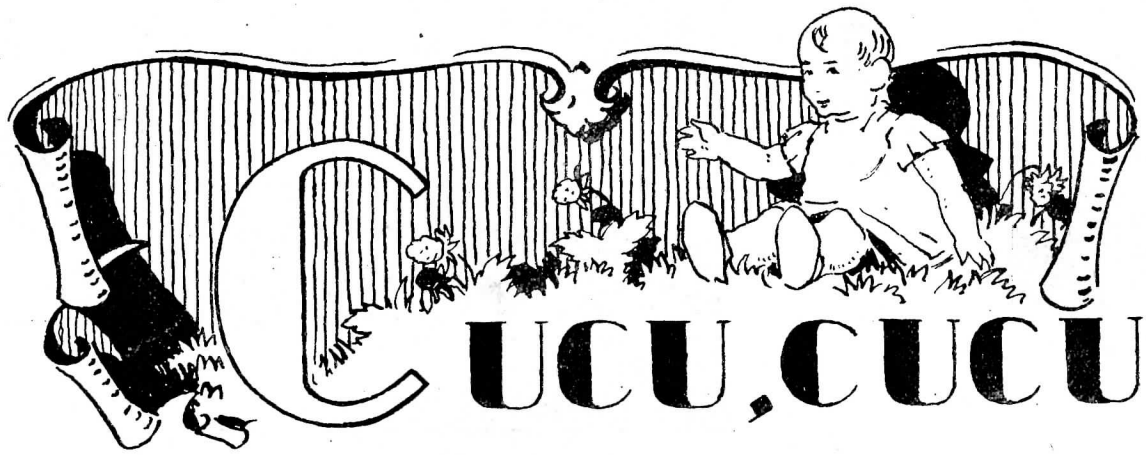

CUCU, CUCU

ALLEGRETTO

PJEV :

KLAVIR :

Cucu, cucu na konju hajd!

MOLTO MENO, [LARGAMENTE]

Cucu, cucu na konju hajd! Imam maj-ku najbolju, imam

ALLEGRO SCHERZANDO

majku najbolju!

ten

poco a poco crescendo

Otiš-la je u goru, da nabere jagodu ko-mu

punu šaku, ko-mu punu kapu, me-ni pu-nu košaru,

me - ni pu-nu košaru, pu-nu košaru. Iha!

VIVO

ff

Na grobu sv. Vojtjeha, velikog apostola sjevernih Slavena

(Svršetak sa strane 359.)

ljački. Taj divni grob sv. Vojtjeha te uopće cijelu tu katedralu u Gnjeznu ubrajam među najljepše od svega, što sam u Poljskoj vidio.

Unaokolo veličanstvene katedrale niže se cijeli vijenac od 15 kapelica iz 15. i 16. i 17. stoljeća, s krasnim što renesansnim što baroknim oltarima i spomenicima. U jednoj od tih kapelica, u kapelici Majke Božje Čenstohovske na desnoj strani katedrale nalazi se pohranjeno srce slavnoga poznanjskoga nadbiskupa kardinala Ledohovskoga, kojega su Prusi za vrijeme Bismarckova kulturnoga boja bili strpali u zatvor. U kapelici sv. Križa nalazi se čudotvorno raspelo iz sredine 17. stoljeća, koje je bilo u kapelici poljskoga kralja Jana Kazimira. I tako u svakoj kapelici ima po koja povjesna ili umjetnička znamenitost.

Katedrala u Gnjeznu je imala i neizmjerno bogatu riznicu, jednu od najbogatijih u Poljskoj, ali je g. 1923. bila okradena, te su tom zgodom nestale iz nje najvrijednije stvari, kao što su bili relikvijar iz srebra i zlata s glavom sv. Vojtjeha iz g. 1113., zlatna monstranca teška 5 kg, cijeli niz kaleža velike historijske i umjetničke vrijednosti. U riznici je sada historijski najvrijednija stvar romanski Misal sv. Vojtjeha iz 11. stoljeća, bogato urešen zlatnim miniaturama, a uvezan bogatim srebrnim uvezom iz 16. stoljeća. Tu se nalazi među ostalim i biblija iz g. 1444., koja potječe iz Češke, a poklonio ju je poljski kralj Kazimir Jagelović.

Na jugu od katedrale je crkvica sv. Jurja, koja rastavlja od katedrale nekadašnje groblje nazvano Božje polje, jer ga je nekoć nadbiskup Jan Laski posuo zemljom dovezenom iz Palestine. Tu stoji zvonik sa zvonom sv. Vojćeha, najvećim zvonom u zapadnoj Poljskoj, koje je poljski kralj Vladislav IV. dovezao iz Moskve g. 1621. i koje svake večeri zvoni na spomen poginulih za vjeru i domovinu. Crkvica sv. Jurja je najstarija u Gnjeznu te je sagrađena na mjestu, gdje je prije pokrštenja Poljaka stajalo pogansko svetište. Nedaleko od ove crkvice stajao je u 10. stoljeću kneževski dvor, u kojem je stolovao Boleslav Hrabri za vrijeme svetoga Vojtjeha. Boleslav Hrabri okrunio se g. 1024. kraljevskom krunom, te je od toga doba Gnjezno bio krunidbeni grad poljskih kraljeva sve do g. 1310., kada je krunidbenim gradom postao Krakov.

Gnjezno je, kako se po svemu vidi, u poljskoj davnini bio na prvome mjestu među svim poljskim gradovima. Danas taj grad sa kojih 30.000 stanovnika zaostaje za tolikim većim poljskim gradovima, ali divna katedrala i grob sv. Vojtjeha stoje i stajat će kroz svu budućnost kao najsvijetliji spomenici davne poljske prošlosti, kojoj se i mi pođosmo pokloniti.

PRVI I JEDINI

(Nastavak romana sa str. 357.)

ostala u obrambenom stavu, počela je vikati nimalo ga ne štedeći:

— Vi, bezobrazniče jedan! Nosite se iz moje kuće! Napolje!

Gospodin direktor bio je i jadan i smiješan. Nije se znao snaći. Toga nikada još u životu nije doživio. Počeo je mahati rukama, kao da je u njega ušla nervoza čitavoga svijeta. Koljena su mu klecala i čitav njegov izgled bio je paralitičan. Činilo se, kao da se našao u jednom mračnom prostoru, hladnom i punom škorpiona i zmija, te je dizao noge, kao da se boji, da mu se koja ne probije do srca.

Tako se, kao izvan sebe, odjednom našao pred gospođom Jolankom, pa kad je opazio, počeo je moliti kao da bulazni:

— Umirite se, gospođo, umirite se!... Ja, ovaj, ja vam opraštam. Nemojte vikati!

— Šta vi meni imate oprostiti? — vikala je odmičući se gospođa Jolanka. — Nijesam ja vaša sluškinja! Idite odavle!

Kad se on malo umirio i pošao za njom u namjeri da je moli, da se umiri, da tko ne čuje i da ne bude sramote, ona je počela vikati iza svega glasa i zvati gospodina Antića.

Gospodin Antić je već prije s djecom bio došao do kućnih vratiju, a kad je čuo zapomaganje, ponio je svojih šezdeset godina uza stube kao mladić i za čas se našao pred sobnim vratima.

Gospodin direktor se užurbao, potražio svoje stvari, i baš kad je gospodin Antić otvorio vrata, on se s njim sukobio, čak ga malo gurnuo i izgubio se.

IX.

Gospođa Jolanka pala je umorna na stolac, naslonila glavu i ostala razmišljajući i proživljavajući sve, što se dogodilo od onoga dana, kad je Alfred došao k njoj, da je upeče svojom srdžbom. Išla je još i dalje i spomenula se svega i svih, koje je srela od svoga ljupkoga djetinjstva. Ukazao joj se i gospodin Wimber, inače plemenit čovjek, i sve, što je poradi njega pretrpjela. Sve je to bilo lijepo i nijedan dan nije proklela. Koliko je god proživjela Božjom voljom i vlastitim htijenjem, sve joj se činilo i naravnim i ljudskim i pojmljivim, ali nikako nije mogla shvatiti ono, što se tako često događa: da su joj ljudi pomogli zato, da je tako podlo izrabe.

Srdila se sama na sebe, što je bila tako naivna, te nije razumjela igru s gospođicom Dingas i što je tako povjerovala, da je ni taktičan način gospodina Antića nije mogao razuvjeriti.

Zato je ona stala sada pred njim onako pognute glave, i onoj gorčini pridružio se jad stida pred onim, koji je upozorio.

(Nastavit će se.)

PUČKO KAZALIŠTE

Zagrebački misterij. Danas na dan proslave Majke Božje od Kamenitih vrata, 31. svibnja na veče, prikazuje se na trgu pred crkvom sv. Katarine velika pučka svečana gluma »Majka Božja od Kamenitih vrata.« Taj veliki misterij, kod kojega sudjeluje oko 200 osoba napisali su dr Velimir Deželić sin i dr Božidar Širola. Kod prvoga zagrebačkog Euharistijskog kongresa ova su dvojica vanredno uspjela sa pokusom obnove crkvenih skazanja, kada su pred 18.000 gledalaca iznijeli u preradbi staro hrvatsko skazanje »Žrtvu Abrahamovu«. Mnogi oratoriji i operna djela, koja su ta dva druga autora izradila iza toga, daju jamstvo, da će taj izvrsni zagrebački oratorij biti jedan naročiti prilog novoj duhovnoj umietnosti. Režiju misterija vodi gosp. Dubravko Dujšin i gđa Ančica Krnic, prvaci zagrebačke drame, oni i glume u skazanju, a uz njih još i drugi ponajbolji zagrebački dramski umjetnici. Scenograf je gosp. prof. Trepše, a orkestrom i zborovima ravna gosp. Mladen Pozaić. — Iza izvedbe mi ćemo o ovom misteriju još više pisati.

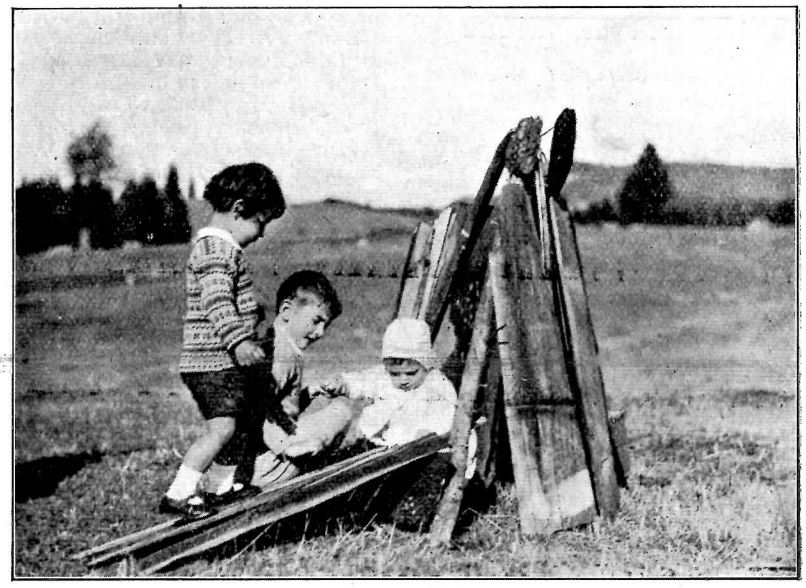

TRI NAŠA KRALJEVIĆA IGRAJU SE NA PROLJETNOJ LIVADI
Foto Benčić

CVJEĆARSTVO

ACALEJA.

Među vrijesnjače ubrajamo i acaleje. Azalea indica, koja je najljepša među njima, mnogo se kupuje i dariva prigodom različnih obiteljskih svečanosti. To je nisko stabalce (do ½ m) sa lijepom krošnjom i lijepim velikim cvjetovima, koji čine gronje. Danas dolazi u mnogo vrsta, a većim dijelom ih uzgojiše belgijski i holandijski vrtlari. Ima ih u različnim bojama, no ipak prevladava ružičasta i crvena boja. Azalea indica je sobna biljka, ali koja loženu sobu čno nakon ocvatnje ugine. Kod nas je sobna biljka, koja ali loženu sobu ne voli. Najbolje joj prija svjetla, zračna soba sa 5°—10° C toplote. Azalea indica voli vlagu, zato je treba svaki dan zalijevati. U loženoj sobi ju možemo držati tek onda, kada su cvjetni pupovi jako nabrekli, prije će procvasti. Tu je moramo svaki dan rosiljkom po nekoliko puta porositi i čuvati od studenog propuha. Nakon cvatnje moramo azaleu indicu presaditi u laku, rahlu zemlju. Takvu zemlju si možemo napraviti mješanjem mulja, zemlje vresnjače ili lisnjače sa nešto čistog pijeska. Ovako pripravljenoj zemlji dodamo (na veći lonac, 5 kg) 2 žlice drvnog pepela i 1 žlicu čađe, pa to dobro izmješamo. Obično pred Božić počinju pupati cvjetni pupoljci. Sada ju moramo zalijevati, kao i za same cvatnje vodom (po mogućnosti kišnicom), kojoj smo na 2 litre dodali 1 gram salitre ili na 1 litru 2 gr. finog koštanog pepela. Ako nešto slabije uspijeva, onda je moramo također takvom vodom zalijevati, dokle god se ne oporavi. Često požuti lišće od prevelike vlage u loncu. Treba ju onda presaditi u drugi lonac i manje zalijevati. Ljeti je dobro acaleju držati vani u vrtu u slaboj sjeni, na zračnom i nešto vlažnom mjestu. Kraj ovakove njege i postupka s acalejom uspjet će nam da ju sačuvamo i dulji niz godina. Azaleu indica lako umnažamo sjemenom ili sadenicama, što je mnogo bolje. Sadenice režemo sa izboja bez cvijetnih pupova i to jednako u proljeće kao i u jesen. Sadenice moramo usaditi u humoznu zemlju, kojoj smo primješali čistog pijeska.

Prof. S. G. Vottwald.

Samo tko u miru bira, dobro kupi

Ako morate od dućana do dućana da razgledate robu, onda ćete se u stisci i žurbi odlučiti možda na nešto, čemu ćete se poslije kajati.

Zato birajte robu kod kuće! Tu imadete vremena da ispitate komad po komad uzorka na svoju vrijednost, nitko Vas ne može nagovarati na nešto, što Vam nije po ukusu.

Zatražite zato našu kolekciju tkanina za ženske haljine, kostime i kabanice, i Vi ćete tu kolekciju dobiti za par dana, dakako besplatno i bezobvezno. — Tada sjednite, birajte ono, što najbolje odgovara Vašem liku, Vašem ukusu.

Jer mi nabavljamo robu izravno u tvornici, a prodajemo je izravno Vama, te otpadaju razne provizije, Vi kupujete dakle kod nas bolju kvalitetu ***za manje novaca.***

Već pola vijeka poslužujemo zadovoljne mušterije.

Najveća trgovačka i otpremna kuća
KASTNER I ÖHLER, ZAGREB

Ako još nemate naš glavni katalog, zatražite ga. Za nekoliko ga dana imate besplatno u rukama.

K U H I N J A

RAZNA JELA OD ŠPARGE.

Juha od šparge. Kuhaj teleće kosti polagano dva sata. Posebno kuhaj u vreloj slanoj vodi špargu razrezanu na komadiće. Načini zapržak od masti i brašna ili od maslaca. Juhu procijedi, zaprži, zakuhaj u juhu okrugljice od mrvica i metni u nju ocijeđene komadiće šparge.

Varivo od šparge. Kuhaj špargu, narezanu na komadiće u vreloj slanoj vodi, te je začini zaprškom od maslaca i brašna. Šparga se kuha nepokrivena. Jede se sa faširanim telećim odrescima.

Ragu od šparge. Pirjani teleće meso ili piletinu na maslacu ili masti sa malo vode dok postane mekano. Zatim povadi kosti, meso sitno izreži, a kosti metni na mast, gdje se meso pirjanilo, zalij s vodom i pusti da neko vrijeme kuha. Šparge narezane na male komadiće kuhaj posebno u vreloj, slanoj vodi. Načini zapržak od maslaca i brašna, kad postane smeđi zalij ga priređenom juhom od kostiju, tako da ostane dosta gusto. Dobro miješaj da bude posve glatko. Kad prokuha, primetni narezano meso i kuhanu ocijeđenu špargu, te sve zajedno promiješaj.

Salata od šparge. Kuhaj šparge u vreloj slanoj vodi, ocijedi, vruće polij uljem i pospi biberom. Kad ohlade, dodaj octa i malo šećera.

Šparge spremljene za zimu. Kod šparge treba paziti, da ima debele, bijele i svijetle glavice. Ako je šparga zelena i bijela, suviše je zrela i gorka. Mlade šparge ogulimo, svežemo u snop i par minuta prokuhamo u vreloj slanoj vodi. Šparge složimo u široke staklenke, polijemo ohlađenom vodom, u kojoj su se kuhale, staklenke dobro povežemo pergamenom i kuhamo četvrt sata u pari. Zimi šparge izvadimo, metnemo u čistu, vrelu, osoljenu vodu, da provriju, izvadimo ih i začinimo mrvicama prepršenim u masti ili maslacu.

S. A.

ŠTO MOŽEŠ NAČINITI OD JAGODA?

Kolač sa jagodama. Načini tijesto od 20 dkg brašna, 14 dkg maslaca, 5 dkg ribanih badema, 6 dkg vanilišećera. Tim tijestom obloži se oblik za tortu tako, da se tijesto rukom naokolo i na dno prigneči. I peci u pečenjari. Priredi ovu kremu: Metni u kotlić 3 žumanjka 10 dkg šećera, komadić svježeg maslaca, malo vanilije, punu žlicu brašna i malo mlijeka, otprilike jednu osminu litre. Krema se tuče nad vrelom vodom, dok ne postane gusta. Namaži kremom pečeno tijesto, pospi svježim jagodama, (pol litre), pospi šećerom i metni na zdjelu.

S. A.

Krema od jagoda. Četvrt litre vrtnih ili šumskih jagoda metni na sito od strune, isperi vodom, pusti da se voda dobro ocijedi. Jagode metni u zdjelu, dodaj tri žlice tučenoga šećera i miješaj sa porculanskom žlicom četvrt sata. Primetni jedan bjelanjak i žličicu limunovog soka, te miješaj još četvrt sata. Od dva bjelanjca načini gusti snijeg, kojemu pomalo dodavaj dvije žlice sitnog šećera. Snijeg miješaj pomalo sa jagodama, te dodaj nekoliko žlica tučenog slatkog vrhnja. Gotovu kremu metneš u zdjelice ili vinske čaše na dršku, odozgo metneš tučenog slatkog vrhnja i nakitiš svježim jagodama. Kreme od voća lako su probavljive i osobito ih rado jedu djeca.

Poljupci sa kremom od jagoda. Ispeci poljupce od tijesta za biskvit. Pečene izdubi, napuni tučenim slatkim vrhnjem, sastavi dva i dva zajedno u kugljice i metni na zdjelu. Pasiraj šumske jagode, primiješaj šećera i oko 3 dcl tučenog slatkog vrhnja. Kremu prelij preko kolačića.

Marmelada iz šumskih jagoda Svježe šumske jagode preberi i pasiraj na gusto sito iz strune. Pasirane jagode vagni, te na jedan kg jagoda uzmi jedan i pol kg šećera. Jagode miješaj sa šećerom dva sata, metni ih zatim u staklenke, poveži pergamentom i spremi.

S. A.

Ukuhane vrtne jagode. Za ukuhanje su najbolje velike, svježe ananasjagode kojima otkineš drške i metneš ih u posudu. Na jedan kg jagoda kuhaj pol litre vode sa 40 dkg šećera, te kuhani šećer ohladi i prelij preko jagoda. Posudu sa jagodama metni na vrući štednjak i pusti da se dobro ugrije, ali ne smije kipjeti. Zatim ostavi jagode do drugog dana, metni ili u staklenke, zaveži pergamentom i steriliziraj u pari od 90°. Treba dobro paziti, da ne zavriju.

S. A.

K U Ć A N S T V O

Marmelada od naranče. Na 1 kg naranče, posve očišćene od ljuske, bjelila i sjemena dodaj ½ kg šećera isjeckane korice od limuna. Sve to kuhaj, dok se ne zgusne. Kad se razmlači, izlij u boce za ukuhavanje voća i dobro zaveži.

Da koke ne kvocaju. Više puta domaćica ne treba kvočke, a ipak joj se raskvoca po gdjekoja koka. Zamakanjem u hladnu vodu, ili vezanjem koke na tavan, ne postizava se uvijek pravi cilj. Odužim umakanjem u hladnu vodu koka se rashladi, dobije prolijev, pa smo onda od zla došli na gore. Da koku odučimo od kvocanja, učinimo ovako: ogradimo u staji ili suši poseban odjelak, po prilici 3 m dug, a 1 metar širok. Unutra namjestimo samo jednu priječku za sjedenje. Tu zatvorimo koku. Dobro ćemo ju hraniti kukuruzom, jer ovaj veoma podražuje koke na nošenje jaja. Poslije 3—4 dana izgubit će koka volju za kvocanje, pa je onda možemo pustiti na dvorište.

Othranjivanje guščića. Guščja se jaja podmiću obično pod gusku i ona dakle leže guščiće. Ona ih vodi i oda zla brani. Guščiće je lahko othraniti. Obično se ne izlegu svi na jednoč. Zato, čim se izleže gušče i malo osuši, treba ga ukloniti ispod matere i metnuti u toplu košaricu. Kad se izlegu svi guščići, onda najprije pustimo majku da se prohoda, nahrani i napoji, a tekar poslije toga pripustićemo joj guščiće. Budući da guščići rado jedu pijesak, to ćemo im pripraviti hrpicu finoga pijeska. Za prva tri dana davat ćemo im kruha, razmočena u mlijeku i fino isječene žute repe. Pokraj toga mora im se dati dosta zelene hrane kao: fino isjecane koprive, lucerne i maslačka. Poslije se hrane prekrupom zobi, ječma ili kukuruza, pomiješanom zelenom hranom, a naročito koprivom. Idu li uz to na pašu, onda još brže i bolje rastu. Nu poslije paše moramo im se dati navedena smjesa. Uzgajanje se gusaka isplaćuje veoma dobro, samo ako ih dobro njegujemo i ako pazimo na čistoću gusinjaka. Odrasle guske, koje mislimo kljukati, ne treba puštati na bare, rijeke ili potoke.

I. Sitarić.

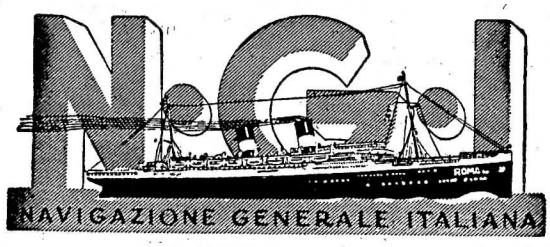

ZAGREB, ZRINJSKI TRG 16
Brzojavi: NAVIGAZION — Telefon 50-28

Najpovoljnije pruge:

Genova-Sjeverna Amerika S|S „Roma“ 5. juna, M|S „Augustus“ 19. juna. — **Genova-Južna Amerika** S|S „Giulio Cesare“ 6. juna, S|S „Duilio“ 6. jula. — **Genova-Srednja Amerika-Južni Pacific** M|S „Orazio“ 4. juna, S|S „Colombo“ 2. Jula. — **Genova-Australija** M|S „Viminale“ 20. maja, M|S „Romolo“ 8. augusta. — **Genova-Brazil 11, Genova-Uruguay i Argentina samo 14 dana.**

N. G. I. zastupa: Društvo „SITMAR“. Pruge iz Genove za **Egipat, Palestinu, Grčku i Carigrad.**

N. G. I. zastupa: Društvo „SAN MARCO“. Pruge: **Dva puta nedjeljno Venezia-Trieste-Split-Dubrovnik** i obratno. Dnevna pruga **Fiume-Ancona.** Četrnaestdnevna pruga **Venezia - Trieste-Ancona - Bari-Brindisi-Rodi-Leros-Smirna.**

PADOVANSKE SVEČANOSTI za vrijeme proslave objetnice S V. ANTUNA: N, G. I. i sva njegova podzastupstva u svim većim mjestima Jugoslavije davaju upute i organiziraju izlete i hodočašća u Padovu.

KAZALIŠTE

VERDIJEVA OPERA »SIMONE BOCCANEGRA«.

Verdi je bez sumnje jedan od najvećih glazbenih velikana. On je talijanskoj operi raznio glas po cijelome svijetu. Gdjegod se zna uopće za operu, ondje se zna za Verdijevu »Traviatu«, »Trubadura«, »Rigoletto«, a od najboljih njegovih djela stekla je opći popularitet grandiozna opera »Aida««, koju je Verdi komponirao na poziv egipatskoga kralja za proslavu otvorenja Sueskoga kanala (1871.).

Verdijeva umjetnost stekla je mnogo privrženika i slavitelja među svim kulturnim narodima, a popularnost njegove glazbe učinila je, da ravnatelji opernih kazališta i ne mogu zamisliti operni repertoir bez Verdijevih opera. To dakako katkada ide i predaleko. Tako u današnje doba, gdje su sva kazališta u krizi radi nehaja publike, kazališne uprave traže sve moguće načine, kako da predobiju što veći broj publike za kazališne predstave. I otuda dolazi, da se nastoje oživiti i starije, manje poznate Verdijeve opere, koje su već pale u zaborav. Tako smo preklanjske godine doživjeli u Zagrebu izvedbu Verdijeve opere »Moć sudbine«, a sada je 14. svibnja bila prva izvedba starije Verdijeve opere »Simone Boccanegra«. No »Moć sudbine« nije imala trajnijega uspjeha te se sad više i ne izvodi, a i »Simone Boccanegra« ne će po svoj prilici moći da se duže održi od one.

Među Nijemcima je jedan od glavnih propagatora Verdijeve glazbe Franz Werfel. On je dapače u svome zanosu za Verdija napisao i opsežan roman »Verdi«. On je preradio i tekst Verdijeve opere »Simone Boccanegra«, te je njegova preradba u prijevodu dirigenta Milana Sachsa poslužila i za zagrebačku izvedbu te opere.

Radnja je ove opere uzeta iz 14. stoljeća, iz doba borbe između aristokrata i plebejaca za čast dužda u Genovi. Simone Boccanegra je plebejac, koji postigne čast dužda u času, kada on nalazi [illegible] Lžer

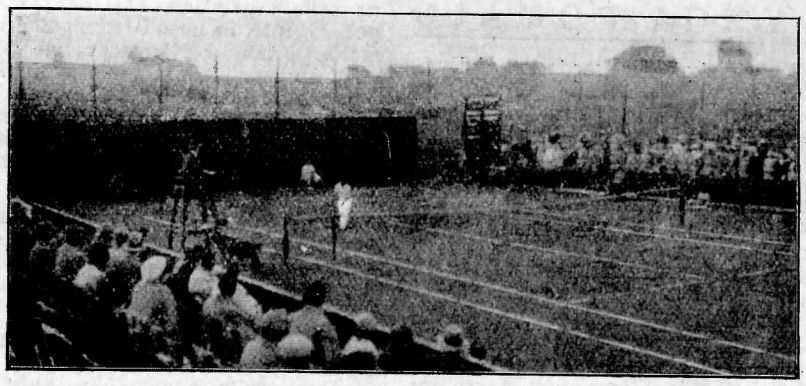

SA TENIS-UTAKMICE ZA DAVISOV POKAL IZMEĐU JAPANA I JUGOSLAVIJE ODRŽANE U ZAGREBU 9.—11. SVIBNJA

čkom odijelu čekajući tako zgodan čas, da aristokratska stranka opet zaposjedne vlast.

Taj romantički događaj zaodjenuo je Verdi glazbom, koja radnji pristaje i koja izrabljuje sve zgodne momente, da slušatelja bujnom melodioznošću zanese iznad atmosfere same radnje. Iako u toj glazbi ima i dobrih i simpatičkih dijelova, u cijelosti ona zamara. Zato i sva ta opera ostavlja u duši slušatelja nekako prazan dojam uza sve to, što je izvedba pod dirigentom Oskarom Jožefovićem i redateljem Augustom Markowskim nastojala dati, štogod je više bilo moguće. Vrlo je odlično ulogu Amelije otpjevala i odigrala Zinka Vilfan-Kunc, koje je meki i topli sopran briljirao u pojedinim lirskim partijama. Isto tako je Griff bio u ulozi Jacopa Fiesca sjajan. Manje su zadovoljili Hržić u naslovnoj ulozi, Vušković u ulozi kancelara i Šimenc u ulozi Gabriela. Publike je na izvedbi ove Verdijeve opere bilo više, nego li se to može reći za izvedbe ovogodišnjih novih domaćih opera od Širole i Konjovića, a to je svakako za naše kulturne prilike karakteristično, iako to nipošto ni ovoj Verdijevoj operi ne jamči dug vijek kod nas.

Dr J. A.

SPORT

Tenis utakmice za Davisov pokal. Od 9. do 11. svibnja održale su se u Zagrebu utakmice u tenisu između Japana i Jugoslavije za Davisov pokal, odnosno za svjetsko prvenstvo. Jugoslaviju su zastupali prvaci Kukuljević i Schäfer, a Japan Jiro Satoh, Hio Satoh i Minoru Kawaji. Premda su naši igrači predveli vrlo lijepu i otmjenu igru i borili se hrabro za pobjedu, ipak su ih Japanci svojom velikom brzinom u igri i dobrim kombinacijama pobijedili. Rezultat je 5 : 0 u korist Japana. Publike je svakoga dana bilo uvijek mnogo.

Građanski—Hašk 2 : 0 (0 : 0). Pred 5000 grlate publike odigrao je na Spasovo Građanski svoju prvu liga-utakmicu protiv Haška. Hašk je stupio u borbu oslabljen, ali je bio ravan protivnik. Obje momčadi su igrale s voljom i faulovima do pobjede i, da nije bilo pred obim golovima smole, bio bi rezultat vrlo šaren. Sudio je g. Kujundžić iz Subotice odlično, te je uspio ovu veliku borbu starih rivala privesti kraju.

Građanski (Zagreb) **— Primorje** (Ljubljana) **2 : 1 (0 : 1).** Na 17. svibnja dobio je Građanski utakmicu teško, ali posvema zasluženo protiv ljubljanske momčadi. Primorje je sastavljeno od samih teških i surovih igrača, koji igraju na prodore, te im je u jednom [illegible] prodoru uspio

SVEGA POMALO

Danska kokoš rekorderka. U Danskoj je vrlo razvijeno peradarstvo. Ima tamo čitavih uzorno uređenih farma za perad svake vrsti. Peradarstvo je vrlo napredno, pa nije ni čudo, da ima i lijepih uspjeha. Tamo je postignuta poprečna nosivost kokoši od 198 jaja godišnje. No ima i jedna kokoš rekorderka, koja je u 365 dana snesla 306 komada jaja u težini od 18.35 kilograma.

Nešto o Indiji. U posljednje vrijeme se mnogo govori o Indiji, o nemirima u njoj i o pokretu za samostalnost. Mnogi pomišliše, da su Indijci jedinstven narod, ali to ne stoji. U Indiji ima više državica i naroda nego li u Evropi. Sama Indija je velika kao Evropa bez Rusije, a ima 320 milijuna stanovnika, od kojih je pod engleskom vlašću 247 milijuna, a ostalo je podijeljeno među 562 domaće državice. — I jezika ima u Indiji tako mnogo, da još nijesu svi ni proučeni. Najviše ih govori hindustanskim jezikom. Njim govori više od 98 milijuna ljudi. 290 milijuna govori kojih 16 najuobičajenijih jezika. Samo dva milijuna ljudi znadu engleski. Vjera također ima mnogo. Kršćana ima u Indiji četiri i po milijuna, a od toga je dva i po milijuna katolika.

Kako je u američkim kaznionicama. Amerika, koja je u mnogomu napredovala, uredila je i kaznionice bolje nego Evropa. Velike kaznionice su najmodernije uređene. Mogućnost pokušaja bijega ili samoubijstva je potpuno isključena, ali ipak kažnjenici imadu priličnu udobnost. Imadu kupaonice, igračnice, knjižnice, igrališta i slično. Imadu vlastite kuhare i dobru hranu. koju mogu i kritizirati. U slučaju bolesti imadu na raspolaganje zavodsku bolnicu i liječnike. Svijetlo u sobama imadu sve do 10 i po sati naveče, pa do toga vremena mogu po volji čitati, pisati, igrati šah i slično. Preko dana imadu dosta vremena za šetnje i igre na otvorenim igralištima.

Građani, koji ne plaćaju poreza. Danas je to teško vjerovati, da ima na svijetu građana, koji ne plaćaju poreza. Ipak ih ima. Građani Eberna, malog grada u Njemačkoj ne plaćaju poreza, jer grad ima svoju šumu, koju država iskorišćuje, a od utrška plaća za grad sve poreze. Osim toga suvišak dijeli, pa su lanjske godine građani dobili po 60 maraka u gotovu novcu.

Koliko ima ljudi na svijetu? Danas ima na svijetu dvije milijarde ljudi. Od toga živi u Evropi pola milijarde, u Aziji 900 milijuna, u Africi 150 milijuna i u Americi 320 milijuna.

Oružana snaga evropskih država. Dok se pojedine države natječu na međunarodnim kongresima, koju će više učiniti za svjetski mir, dotle se svaka u svojim prilikama naoružava, koliko više može. Rusija ima: 1,812.000 vojnika, 600 teških topova, 250 tankova, 1.400 vojničkih aeroplana i 2.400 lakih topova. — Francuska ima: 583.000 vojnika, 1.172 teška topa, 1.452 lakih topova, 2.500 tankova, 1.500 vojničkih aeroplana. — Italija ima: 773.000 vojnika sa milicijom, 650 teških topova, 1.200 lakih topova, 250 tankova, 1.120 vojničkih aeroplana. — Poljska ima: 300.000 vojnika, 426 lakih topova, 100 tankova, 1.000 vojničkih aeroplana. — Engleska ima: 760.000 vojnika, 400 teških topova, 1.700 lakih topova, 200 tankova, 900 vojničkih aeroplana.

Prema tomu se vidi, da je Francuska najbolje oboružana, a Italija imade najviše ljudi pod oružjem, što je razumljivo, kad ima redovitu vojsku i fašističku miliciju. Treba napomenuti, da je navedena oružana snaga sadašnja, u vrijeme mira, a u slučaju rata bi brojke daleko više poskočile.

Fordova produkcija. Na 14. travnja ove godine dovršen je dvadesetmilijunski automobil u Fordovoj tvornici. Taj automobil se čuva u Fordovom muzeju, gdje se nalazi i prvi Fordov automobil. Da se vidi, kako proizvodnja automobila napreduje u Fordovoj tvornici, spomenut ćemo ove zgode: Prvi milijun je dosegnut u prosincu 1915. godine, peti 1921., deseti u lipnju 1924. i petnaesti u svibnju 1927. godine.

ANEGDOTE

Ne bojte se, ja sam. Kad koji slikar dođe u Rim, najradije bi da slika sv. Oca Papu. Ako ikako mogu doći do Pape, zamole ga, da im dozvoli, da ga slikaju. Leon XIII., glasoviti papa, nije gotovo nikada takve molbe odbio. Tako ga je jedamput slikao jedan vrlo slab slikar, a kako je Leon bio vrlo mršav čovjek, to je slika bila vrlo loša.

Međutim slikaru nije bilo dosta, što je naslikao Papu, već je svakako htio, da mu Papa napiše štogod ispod slike. Papa je pogledao sliku i onda je stavio datum 29. travnja, a ispod datuma jedan izraz iz Evanđelja Sv. Matije: »Ne bojte se, ja sam, Leon XIII.«. Slikaru nije nikada više palo na pamet, da slika papu.

Odbijeni napadaj. Kad je glasoviti francuski pjesnik Lamartine postao g. 1848. predsjednik francuske vlade, dođe mu u poklone izaslanstvo ženskog društva »Vezivian«, u kome su se okupljale starije žene, koje su se borile za žensko pravo glasa. To su bile sve starije žene, koje se nijesu mogle udati. Čim su stupile u sobu predsjednika vlade, javi se za riječ njihova predsjednica:

— Predsjedniče, došle smo u ime društva »Vezivian«, da vas pozdravimo, da vam se divimo i da vam izrazimo našu rajnu poslušnost. Ima nas ovdje pedeset i zapovjeđeno nam je, da vas u ime našega priznanja sve od reda poljubimo.

Lamartine je bio u mukama: pogledao je žene i sve su bile ružne. Vidio je također, da će one svakako svoj naum izvršiti. Pane mu na pamet sjajna misao.

— Državljanke, reče on, vrlo sam vam zahvalan za izraze odanosti i poštovanja. Oprostite, što sam tako drzak, ali se oslobođujem reći, da tako oduševljene građanke s tako razvijenim rodoljubljem nisu zapravo žene, su muškarci, a mi muškarci se ne ljubimo, već krepko stisnemo desnicu. Dozvolite, dakle, da vam stisnem ruku. I tako se oni rukovaše ; napadaj je bio odbijen, prije nego su ga počele ljubiti.

5 dkg ribanih badema, 6 dkg vanilišećera. Tim tijestom obloži se oblik

i steriliziraj u pari od 90°. Treba dobro paziti, da ne zavriju. S. A.

kati, ne treba pustati na bare, rijeke ili potoke.

I. Sitarić.

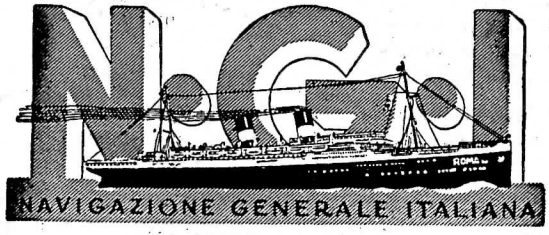

ZAGREB, ZRINJSKI TRG 16
Brzojavi: NAVIGAZION — Telefon 50-28

Najpovoljnije pruge:
Genova-Sjeverna Amerika S|S „Roma“ 5. juna, M|S „Augustus“ 19. juna. — **Genova-Južna Amerika** S|S „Giulio Cesare“ 6. juna, S|S „Duilio“ 6. jula. — **Genova-Srednja Amerika-Južni Pacific** M|S „Orazio“ 4. juna, S|S „Colombo“ 2. jula. — **Genova-Australija** M|S „Viminale“ 20. maja, M|S „Romolo“ 8. augusta. — Genova-Brazil 11, Genova-Uruguay i Argentina samo 14 dana.

N. G. I. zastupa: Društvo „SITMAR“. Pruge iz Genove za **Egipat, Palestinu, Grčku i Carigrad.**

N. G. I. zastupa: Društvo „SAN MARCO“. Pruge: Dva puta nedjeljno **Venezia-Trieste-Split-Dubrovnik** i obratno. Dnevna pruga **Fiume-Ancona.** Četrnaestdnevna pruga **Venezia - Trieste-Ancona - Bari-Brindisi-Rodi-Leros-Smirna.**

PADOVANSKE SVEČANOSTI za vrijeme proslave obljetnice S V. ANTUNA: N, G. I. i sva njegova podzastupstva u svim većim mjestima Jugoslavije davaju upute i organiziraju izlete i hodočašća u Padovu.

ŠALE

Iz slikarske škole. »To, što vi slikate, nijesu oči s trepavicama, nego luknje za dugmeta s resama.«

Najbolja mušterija. »Tko je zapravo tvoja najbolja mušterija?«, upita prijatelj prijatelja, trgovca sa kišobranima.

»To su svi sveučilišni profesori. No najbolji je rektor. On kupi svake sedmice po jednoga, a onda ga odmah kod nas i ostavi.«

Laskav poziv. — Biste li htjeli sa mnom na jednu zabavnu vožnju?

— Ne, žalim, u žalosti sam.

— Ne čini ništa. Na mojem motoru se i onako ne ćete zabavljati.

To je ono. Otac: »Zašto ne ćeš da uzmeš gospodina Kokotovića? Njegova prošlost je besprikorna, njegova budućnost sjajna — — —«.

Kći: »— — — i njegova sadašnjost nepodnošljiva!«

Razlog. — Ovdje su prije bile dvije vjetrenjače.

— Gdje je sada druga?

— Razrušili smo je, jer nije bilo dosta vjetra za obje.

Toalete i brzina. — Ja sam karte za kazalište kupio.

— Prekrasno. Ja ću odmah početi uređivati toaletu.

— Dobro, dobro, ali se požuri, jer predstava počinje već sutra naveče.

Oko za oko. — Gospodine Papiću, kad ste već kod kazališta, biste li mi mogli dati nekoliko besplatnih ulaznica za kazalište?

— Gospodine Mariću, veoma rado, ako mi vi, kad ste već kod Narodne banke, dadete nekoliko banknota.

Izravnanje. Prosjak: »Darujte ubogomu slijepcu jedan dinar, milostiva gospođo!«

»Ali vi vidite na jedno oko.«

»Onda mi dajte pola dinara.«

Građanin na selu. — Koliko je stara ova krava?

— Dvije godine!

— Po čemu to znate?

— Po rogovima.

— Pa da, naravno — ima dva roga.

Dvomisleno pitanje. »Ne mogu po noći spavati,« dođe jedan u apoteku. »Imate li kakav prašak?«

»Protiv besanice ili protiv gamadi, molim«, odgovori apotekar.

Osveta. Domaći čovjek: »Molim vas, koliko je sada sati?«

Turista: »No, pa imate uru na tornju.«

— »Da, ali ja ne gledam na nju, jer sam se posvadio s gospodinom župnikom.«

NA DAR DOBIJE

VELIKU GRAĐANSKU KUHARICU

i još koju lijepu knjigu svaki onaj, tko naruči barem dvadeset od četrdeset knjiga, što ih uz znatno snižene cijene do Duhova nudi

KNJIŽ. „NARODNE PROSVJETE“
ZAGREB, KAPTOL BROJ 29

MODA

ŽENSKE LJETNE HALJINE I ŠEŠIRI

Što bi Ivica htio biti? — Ivica, što bi ti htio biti u vojsci?

— Pukovnik ili general!

— A, ako te tko potuče?

— Tko bi me mogao potući?

— Neprijatelj!

— Onda bih htio biti neprijatelj!

Budućnost. Pun ponosa promatra otac svoga sinčića, komu ima tek tri mjeseca. Promišljajući reče:

»Taj će bit jednom veliki državnik!«

»Kako to?« upita žena. »To ne možeš još kazati.«

»Ali! Pogledaj samo, kako se lako iz svega izvija.«

Samo će liznuti. Došao komšija komšiji na razgovor u veče baš kad je večerao. Domaćin iz učtivosti ponudi i gosta da s njime večera, ali on se izgovara, jer je već večerao kod kuće. Sad ga domaćin još usrdnije ponudi, da ide s njime, jer je u društvu slađe. Na to će gost: »Doduše, večerao sam kod kuće, ali kad me toliko nagoniš, liznut ću malo.« Uze žlicu i opuca onako nemilice po činiji, tako da domaćin osta kratkih rukava. Začudivši se domaćin reče gostu: »Znaš, komšija, drugi put ti kod kuće lizni, a kod mene večeraj.«

Vrhunac savršenosti!

Veliki kao i mali novi modeli 1931.

Triumph

pisaći strojevi.

Samoprodaja:

Pavao Patrčević, Zagreb.

Petrinjska ulica 35. Telefon 56-78.

Ovdje odreži!

Odgonetački kupon 22. broja „Obitelji“ 1931.

ZAGONETKE

Križaljka

Sastavio *Rudolf Gruden*, Karlovac

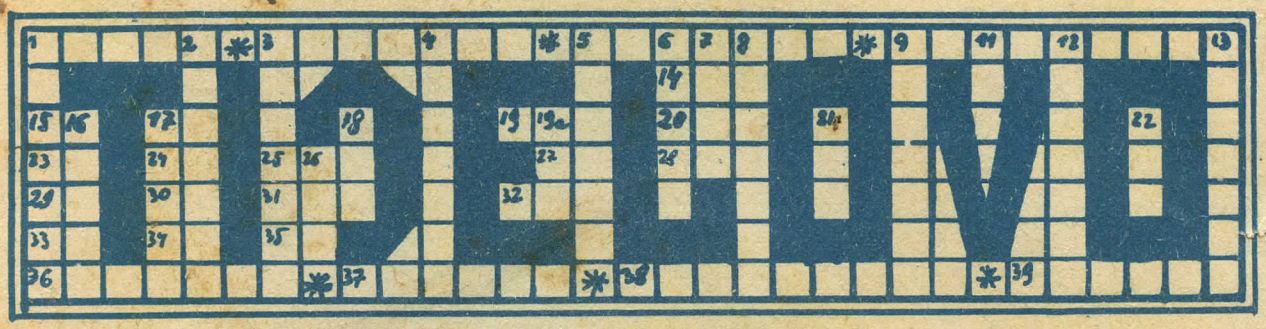

ŠAH

Problem br. 26. (8)

Sastavio Petar Velić, Split

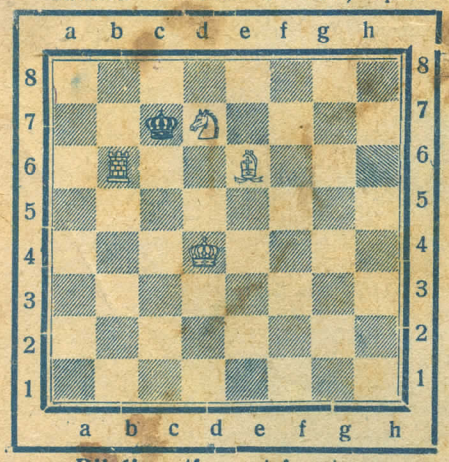

Bijeli matira u tri poteza.

Partija broj 2.

1. d4*, Sf6**; 2. c4, e6; 3. Sc3, Lb4, 4. e3, 0-0; 5. Ld3, c5; 6. Se2, Sc6; 7. 0-0, d5; 8. a3, Lc3; 9. bc, b6; 10. cd, ed; 11. Sg3, c4; 12. Lc2, Tfe8; 13. f3, b5; 14. e4, Db6; 15. kh1, g6; 16. Lg5, Se7; 17. Dd2, Lb7; 18. Df4, Sd7; 19. e5, Tac8; 20. Dh4, Sc6; 21. f4, Sd4; 22. cd, Dl4; 23. Sf5, gf; 24. Lf5, Sf8, 25. Lf6, Crni predaje.

Donosimo opet jednu partiju, zabilježenu na jednostavniji način.

* bijeli; ** crni.

Svi prijatelji šahovske rubrike neka nam šalju partije s odigranih turnira, izvještaje i slično. Mi ćemo rado uvrstiti, samo neka budu što kraći i jezgrovitiji. Još bi nam bilo draže uvrštavati izvještaje s međugradskih utakmica. Sve ćemo to donositi pod naslovom »Što je nova?«

Vodoravno. 1. Broj. 3. Slavni pjesnik tragedija. 5. Tal. skladatelj. 9. Njem. fizičar. 14. Lat. umjetnost. 15. Prijedlog. 17. Dva ista slova. 19. Otok na Jadranu. 20. Lič. zamj. 23. Prijedlog (obr.). 24. Dva veznika. 25. Lič. zamjenica. 27. Negacija. 28. Dva prijedloga. 29. Fizička mjera (obr.). 30. Evrop. grad (bez i). 31. Ratno oružje. 32. Biljka. 33. Njima. 34. Negacija. 35. Karta. 36. Grad u Perziji. 37. Glasoviti grčki lirski pjesnik. 38. Oprečno. 39. Nije puna.

Odgonetke iz 14. broja „Obitelji“

1. Križaljka. Vodoravno. 1. Os. 3. Hram. 5. Ro. 6. Aj. 8. Uskrsa. 9. Lot. 10. Loj. 12. Pi. 13. Isti. 14. Um. 16. Imaj. 17. Nada. 18. La. 19. Anka. 20. At. 21. Sa. 22.Ep. 24. Ita. 26. Uja. 27. Mat. 29. Ara. 31. Od. 33. Odan. 35. Ob. 36. Rus. 38. Oro. 40. Mesija. 43. On.

Okomito: 1. Or. 2. Sa. 3. Hostija. 4. Maslina. 5. Ruvo. 7. Jao. 9. Lima. 11. Juda. 12. Pilat. 15. Matej. 21. Siam. 23. Papa. 25. Akt. 26. Una. 28. Abo. 30. Rab. 32. Dr. 33. Ose. 34. Noj. 35. O, o, 37. Um. 39. Ra. 41. So. 42. In.

2. Premještaljka. Danak — Kanada.

Okomito: 1. Eksploziv. 2. Hrv. knez. 3. Osamljen. 4. Dušični organski kemijski spoj. 5. Nizozemski slikar. 6. Rijeka u Francuskoj. 7. Životinja. 8. Glasoviti atički govornik. 9. Dušični organski kemijski spoj. 11. Fr. član. 12. Slovenački vojvoda. 13. Tal. skladatelj. 16. Rimsko ime za jedan naš grad (obr.). 17. Nisu neparne. 18. Domaća životinja (obr.). 19-a. Ž. ime. 21. Kukac. 22. Poklon. 26. Dio glave.

Odgonetku treba poslati do 12. lipnja. Svi odgonetači ovoga četvrtgodišta dolaze u natječaj za nagrade, koje će se žrijebom razdijeliti.

ZADRUŽNA PUČKA ŠTEDIONICA

k. z. u ZAGREBU

TRG KRALJA TOMISLAVA 21.

prima uloške i daje zajmove uz najpovoljnije uvjete

PATHÈ BABY

najbolji i najjeftiniji kino-projekcioni aparat. — Potreban je svakoj školi, svakom župniku, svakom društvu i svakom domu. — Na skladištu hiljade raznih filmova, koji se posuđuju uz najpovoljniju najamninu. — Aparat je isto upotrebljiv za mjesta, gdje nema električne struje sa specialnim dinamom. — Obavijesti kao i katalog besplatno kod

„Kinofot“ Zagreb

Gundulićeva ulica 7.

Telegram „KINOFOT“

Telefon 75-63